

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně projednal ve veřejném zasedání konaném dne 18. května 2023 odvolání obžalovaného D. Š., narozeného XXXXX, a poškozené K.H., narozené XXXXX, v senátě složeném z předsedy JUDr. Miroslava Nováka a soudců Mgr. Ing. Márie Petrovkové a JUDr. Dany Kancírové, proti rozsudku Městského soudu v Brně ze dne 21. února 2023, č. j. 9 T 83/2022-317, a rozhodl

takto:

Podle § 258 odst. 1 písm. b), odst. 2 trestního řádu se napadený rozsudek **zrušuje** ve výroku o trestu a ve výroku o náhradě škody a náhradě nemajetkové újmy.

Za splnění podmínek § 259 odst. 3, 4 trestního řádu se nově rozhoduje tak, že obžalovanému

D.Š.

se ukládá

za tento zločin a za sbíhající se přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku, kterým již byl pravomocně uznán vinným rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 20. září 2022, č. j. 90 T 101/2022-58, který nabyl právní moci dne 6. prosince 2022,

podle § 199 odst. 2 trestního zákoníku ve spojení za použití § 43 odst. 2 trestního zákoníku **souhrnný trest odnětí svobody** v trvání **3 (tři) roků**.

Podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku se obžalovaný pro výkon trestu odnětí svobody zařazuje do věznice **s ostrahou**.

Podle § 73 odst. 1, odst. 3 trestního zákoníku se obžalovanému ukládá **trest zákazu činnosti** spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel v trvání **36 (třiceti šesti) měsíců**.

Podle § 43 odst. 2 trestního zákoníku se **zrušuje výrok o trestu** uložený obžalovanému rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 20. září 2022, č. j. 90 T 101/2022-58, **jakož i všechna další rozhodnutí** na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo tímto zrušením, pozbyla podkladu.

Podle § 228 odst. 1 trestního řádu je **obžalovaný povinen zaplatit** na **náhradě škody** poškozené **K.H.**, narozené XXXXX, bytem XXXXX, částku ve výši **154.272,36 Kč** a na **náhradě nemajetkové újmy** částku ve výši **100 000 Kč**.

Podle § 229 odst. 2 trestního řádu se poškozená **K.H.**, narozená XXXXX, bytem XXXXX, **odkazuje se zbytkem svého nároku na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních.**

Jinak zůstává napadený rozsudek nezměněn.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem byl obžalovaný D.Š. uznán vinným zločinem týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, odst. 2 písm. b) písm. e) tr. zákoníku, kterého se podle skutkových zjištění soudu prvního stupně dopustil tím, že v době nejméně od srpna 2016 do dne 25. srpna 2021, v Brně, v místě jejich společného obydlí v XXXXX u XXXXX a dále na adrese XXXXX v letech 2016-2018 a následně od roku 2018 do dne 25. srpna 2021, v místě jejich posledního společného obydlí na adrese XXXXX, týral svou manželku **K.H.**, narozenou XXXXX, tím, že ji s četností 2x do měsíce fyzicky napadal tak, že do ní žduchal, bil ji otevřenou dlaní a rovněž pěstí do hlavy a obličej, kdy v jednom případě se jí spustila krev z nosu, tahal ji za vlasy a vytrhával jí je, kopal do ní, rukama ji škrtil, dával jí rány do žeber, poškozenou také zamykal doma, bral jí telefon i klíče, aby nemohla zavolat pomoc, kdy uvedeného jednání se dopouštěl před jejich nezletilým synem A.Š. narozeným XXXXX, v jednom případě dne 2. října 2016 proti ní šermoval nožem a následně ji poranil na levém stehně, kde jí způsobil řeznou ránu o délce 7 cm, kdy poškozená omdlela a toto zranění si vyžádalo lékařské ošetření ve Vojenské nemocnici v Brně, kontroloval jí dobu příchodu domů, dále jí psal nevhodné zprávy přes aplikaci Viber a vyhrožoval jí také osobně, že ji zabije, že zabije její rodiče, že až přijde domů, tak uvidí, že ji zbije jako psa, ničil její oblečení, neustále ji vulgárně urážel slovy "piča, mrdka, mrdka zkurvená, děvka, kurva, špína, zkurvená piča, tlustý prase" a takto činil kvůli různým drobnostem, např. hustotě omáčky a své žárlivosti, svým jednáním jí způsobil boule na hlavě, modřiny na končetinách a jizvu na pravém stehně, kdy poškozená kvůli jeho chování od něj několikrát utekla většinou ke svým rodičům, čímž opakovaně poškozené způsobil psychickou a fyzickou újmu, v důsledku čehož byla u poškozené diagnostikována posttraumatická stresová porucha, která trvala přibližně šest měsíců.
2. Za tento zločin a za sbíhající se přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, kterým již byl pravomocně uznán vinným rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 20. září 2022, č. j. 90 T 101/2022-58, který nabyl právní moci dne 6. prosince 2022, byl obžalovanému podle § 199 odst. 2 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 2 tr. zákoníku uložen souhrnný trest odnětí svobody v trvání pěti let. Podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku byl obžalovaný pro výkon trestu odnětí svobody zařazen do věznice s ostrahou. Podle § 73 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku ve spojení s § 43 odst. 2 tr. zákoníku byl obžalovanému uložen souhrnný trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel v trvání 36 měsíců. Podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku byl zrušen výrok o trestu uložený obžalovanému rozsudkem Městského

soudu v Brně ze dne 20. září 2022, č. j. 90 T 101/2022 – 58, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo tímto zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 228 odst. 1 tr. řádu byla obžalovanému uložena povinnost zaplatit na náhradě škody poškozené K.H., narozené XXXXX, bytem XXXXX, částku ve výši 77 136,18 Kč, a na náhradě nemajetkové újmy částku ve výši 100 000 Kč. Podle § 229 odst. 2 tr. řádu byla poškozená a K.H. odkázána se zbytkem svého nároku na náhradu škody a nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních.

3. Proti byl tomuto rozsudku včas podali odvolání obžalovaný D.Š. a poškozená K.H..
4. Obžalovaný D.Š. své odvolání směřoval do všech výroků napadeného rozsudku. Obžalovaný setrval na své obhajobě spočívající v tom, že poškozená K.H. je nevěrohodná, poukázal na jednotlivé části její výpovědi, které považuje za nepravdivé. Obžalovaný zopakoval svoji obhajobu a zdůraznil, že výpověď poškozené není podpořena žádnými konkrétními důkazy, byť by takové důkazy z logiky věci být k dispozici měly. V napadeném rozsudku některé části výpovědi poškozené nebyly přijaty ani do výroku rozsudku, ač by dle logiky soudu prvního stupně zjevně naplňovaly skutkovou podstatu tvrzené trestné činnosti obžalovaného. Soud prvního stupně vůbec nevzal v potaz otázku načasování jednotlivých kroků poškozené, která vůči obžalovanému začala aktivně vystupovat teprve v návaznosti na nový vztah obžalovaného s aktuální partnerkou. Obžalovaný má za to, že tato skutečnost může svědčit o motivaci poškozené ve formě pomsty obžalovanému za to, že si našel za poškozenou náhradu. O tom ostatně svědčí též nenávistné zprávy adresované poškozenou nové partnerce obžalovaného, které k důkazu obžalovaný předložil. Obžalovaný poukázal na závěry znaleckých posudků z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, specializace klinická psychologie, který vypracovala znalkyně PhDr. Blanka Spíšková a dále na závěry znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, který vypracovala znalkyně MUDr. Zuzana Švehláková. Tyto posudky dle obžalovaného jsou přitom nejméně v jednom zásadním hledisku odlišné, když závěr znalce PhDr. Spíškové hovoří o tom, že poškozená splňuje syndrom týrané ženy a naopak MUDr. Švehláková uzavírá, že syndrom týrané osoby toho času není. Soud prvního stupně se ani nepokusil odstranit tento rozpor. Soud prvního stupně přitom přijal závěry znalců zcela nekriticky tak, že je vůbec neporovnal s výše konkretizovanými argumentačními lapsy poškozené a absenci zjištění syndromu týrané osoby, tj. okolnosti nejméně zasévající pochybnost o správnosti znaleckého zkoumání a věrohodnosti poškozené prostě pominul. S ohledem na identifikovaný rozpor by se pak soud měl zabývat také otázkou, zda ze strany poškozené nedošlo k tzv. simulaci, respektive úmyslnému zkreslení prožitků. Obžalovaný přiložil odborný článek docenta MUDr. Ján Praško, Csc., MUDr. Dagmar Seifertová Csc, Předstírané poruchy a simulace. Nepatřičně pak působí hodnocení svědků D. a svědkyně R.. Svědka D. sice soud označuje za obecně nevěrohodného, ale v případě, že jeho výpověď směřuje proti obžalovanému, stává se pro soud svědkem věrohodným. U svědkyně R. soud konstatuje věrohodnost, ačkoliv sama svědkyně přiznává, že obsah výpovědi předem s poškozenou probíral. Nad to v případě obžalovaného soud konstatuje nevěrohodnost také s ohledem na kriminální minulost obžalovaného, zatím co v případě výpovědi svědkyně R., která účelově směřuje v neprospěch obžalovaného, je kriminální minulost soudem prvního stupně bagatelizována a naopak je přičtena k tíži samotného obžalovaného. Naprostý lupsus je pak hodnocení soudu, který dle bodu 10 odůvodnění napadeného rozsudku uvedl, že: „Do souboru usvědčujících důkazů, pak soud řadí také spisový materiál Městského soudu v Brně sp. zn. 39 C 161/2021 o rozvodu manželství obžalovaného a dále zejména obsah spisového materiálu Městského soudu v Brně sp. zn. 129 P 27/2022. Z uvedeného spisového materiálu vyplývá, že Městský soud v Brně rozhodl rozsudkem ze dne 23. března 2022, č. j. 129 Nc 25/2021-154 (v právní moci dne 5. května 2022) mimo jiné tak, že obžalovanému uložil napomenutí za ohrožení výchovy a zdárného vývoje nezletilého opakovaným verbálním a brachiálním napadáním matky nezletilého a nepřiměřeným trestáním nezletilého A.“. Z odůvodnění návrhu městského státního zastupitelství na uložení

napomenutí za ohrožení výchovy a zdárného vývoje nezletilého se podává, že státní zástupce toto navrhuje z důvodu vedeného trestního řízení otce. Městský soud v Brně napomenutí vydává v souladu s návrhem MSZ a na podkladě výslechu matky jako jediného provedeného důkazu. Pokud tedy okresní soud používá udělené napomenutí jako usvědčující důkaz, úspěšně celou věc zacykluje a argumentuje v kruhu, tj. je vedeno trestní řízení a tedy je na místě uložit či udělit napomenutí – bylo třeba udělit napomenutí a tedy bylo na místě vést trestní řízení a obžalovaného odsoudit. Presumpce nevinu pro Městský soud v Brně zřejmě je pojmem zcela neznámým. K bodu 16) v odůvodnění napadeného rozsudku obžalovaný uvedl, že z uvedeného je zřejmé, že soud prvního stupně zcela ignoroval obhajobu obžalovaného a touto se zjevně ani rámcově nezabýval. Stěžejním motivem obhajoby totiž nebylo soudem prvního stupně presumované „harmonické soužití obžalovaného s poškozenou“. Naopak s ohledem na objektivně toxický charakter soužití obžalovaného s poškozenou obžalovaný tvrdil a nadále konstantně tvrdí vzájemnost verbálního napadání a absenci rozdělení rolí tyran – oběť. Naopak obžalovaný tvrdí, že sám byl obětí psychického násilí ze strany poškozené. V podrobnostech lze odkázat na podání obžalovaného ze dne 3. 10. 2022, ve kterém ostatně odůvodnil také své návrhy na doplnění dokazování. V řízení před soudem prvního stupně uvedená obhajoba obžalovaného nebyla vyvrácena, neboť soud prvního stupně tuto obhajobu okázale ignoroval, nebo zcela překroutil. Tvrzení o harmonickém vztahu pak nemohlo být vyvráceno, neboť ze strany obhajoby nebylo předestřeno. Obžalovaný si s odstupem času a náhledem kvality nového vztahu obžalovaného je vědom, že tzv. italská domácnost není vhodným způsobem soužití dvou osob. Obžalovaný nicméně odmítá závěry soudu stran jeho role tyрана a poškozené co by bezbranné oběti. Soud prvního stupně tak svým postupem, kdy odmítl provést důkazy navržené obhajobou, zásadním způsobem porušil zásadu rovnosti stran v řízení před trestním soudem, neboť veškeré důkazní návrhy obžaloby byly provedeny bezesbytku, naopak k důkazním návrhům obhajoby přistoupil soud prvního stupně selektivně. Tvrzení soudu prvního stupně, že svědek M. je pro orgány činné v trestním řízení nedostupný je zjevně nepravdivé, když z obsahu spisového materiálu se podává komunikace svědka M. se soudem prostřednictvím e-mailu. Nad to soud je nadán dostatečným množstvím procesních prostředků k tomu, aby účast svědka na jednání zajistil, přičemž soud prvního stupně tyto nevyčerpal a ani se zjevně s ohledem na selektivní přístup k důkazům navrhovaným obhajobou nepokusil tyto vyčerpat. Tvrzení, že na základě provedených důkazů byl zjištěn skutkový stav, o kterém soud nemá žádné pochybnosti, a na základě kterého lze učinit jednoznačný závěr o trestní odpovědnosti obžalovaného je touto optikou zjevně vadné, když obhajobou navrhované důkazy objektivně vnesou nejméně oprávněnou pochybnost o závěrech soudu prvního stupně, neboť by dosvědčily povahu soužití obžalovaného s poškozenou a samotnou povahu poškozené, kdy obžalovaný sám byl obětí psychického násilí ze strany poškozené. Dle obžalovaného postup soudu prvního stupně je ve zřejmém rozporu s judikaturou Nejvyššího soudu, poukázal na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 7. 2017, sp. zn. 8 Tdo 751/2017, dle kterého pro závěr o tom, že posttraumatická stresová porucha je delší dobu trvající poruchou zdraví a tedy těžkou újmou na zdraví ve smyslu § 122 odst. 2 písm. i) tr. zákoníku, zásadně nestačí zjištění o jejím přetrvávání po relativně dlouhou dobu, ale je nutné, aby představovala velmi citelnou újmu v obvyklém způsobu života poškozeného. Musí být spojena s takovými potížemi, které nejenže trvají delší dobu ale poškozenému brání v obvyklém způsobu života, do něhož mu vážně zasahují tak, že se nemůže projevovat a chovat podle svých zvyklostí a obstarávat si obvyklým způsobem své životní potřeby a uspořádat své sociální poměry. Znalecké posudky nepopisují dle obžalovaného žádné důsledky údajné posttraumatické stresové poruchy v tom směru, že by zásadním způsobem bránily poškozené v běžném způsobu života do té míry, že by byla neschopná obstarávat obvyklým způsobem životní potřeby a uspořádat sociální poměry. Žádné objektivní důkazy v tomto směru pak také nebyly v rámci řízení před soudem prvního stupně provedeny. Na straně soudu prvního stupně se tak právní stalo otcem myšlenky. Dle obžalovaného nedošlo k těžkému ublížení na zdraví u poškozené. Obžalovanému se nicméně podařilo z veřejných zdrojů zajistit a soudu předložit k důkazu fotodokumentaci chování poškozené ve dnech 12. 3. 2022, 6. 8. 2022 a 11. 11. 2022, kdy zejména foto z 12. 3. 2022, tj. z doby

dle soudu trvajících dopadů PSP, které měly bránit poškozené v obvyklém způsobu života, je naprosto signifikantním. Pokud je poškozená schopna účasti na zábavách, nočních klubech, kdy se očividně velmi dobře baví, stěžít může být bez dalšího pravdivý závěr soudu prvního stupně o těžkém ublížení na zdraví ve formě delší doby trvajících poruch zdraví. Dle obžalovaného soud prvního stupně bez dalšího uvěřil poškozené, aniž by se zabýval objektivními rozpory ve výpovědi poškozené a aniž by se zabýval skutečnostmi svědčícími o účelovém charakteru jednání a výpovědi poškozené. Soud prvního stupně své závěry opřel prakticky právě a výlučně o výpověď poškozené a její tvrzení převzal do skutkové věty napadeného rozsudku, aniž by k jednotlivým konkrétním tvrzením byly sneseny objektivní důkazy, v případě tvrzení o způsobení řezné rány příborovým nožem pak soud prvního stupně přijal tvrzení ve zřejmém rozporu se skutečností. Soud prvního stupně ignoroval rozpory v provedených znaleckých posudcích, jež by vyznívaly ve prospěch obžalovaného. Soud prvního stupně porušil zásadu rovnosti stran, když odmítnul vyslechnout svědky navržené obhajobou, ač zdaleka nebylo provedeno dostatečné dokazování, které by vyvracelo verzi obhajoby. Soud prvního stupně zcela pominul obhajobu obžalovaného stran absence rozdělení rolí tyran – oběť a stran faktického charakteru soužití obžalovaného s poškozenou (tzv. italské manželství). Obžalovaný netvrdí, že je svatý a je si vědom, že pohledem trestního práva je závadovou osobou. Obžalovaný nicméně trvá na tom, že by se nikdy nedopustil brachiálního násilí vůči osobě ženského pohlaví. Obžalovaný odmítá, že by svým jednáním škodil vlastnímu dítěti. Obžalovaný si nyní již je vědom toxického charakteru soužití s poškozenou, kdy vzájemné hádky, osočování, a to i za použití hrubých vulgarit, nebyly ničím výjimečným. Obžalovaný v tomto směru také cítí svůj díl viny. Nicméně obžalovaný odmítá, že by byl jediným spouštěčem, akcelerátorem a motivátorem takového jednání. Obžalovaný nebyl tyranem, jehož obětí by byla poškozená, chudinka, která se nebránila a útrpně snášela ústrky a příkoří způsobená obžalovaným. Jak se poškozená chovala vůči obžalovanému, tak se bohužel on choval k ní. Bylo samozřejmě chybou obžalovaného, že si na rozdíl od poškozené po dobu trvání jejich soužití nearchivoval obsahy jejich komunikace, kdy by mohl prokázat hrubě vulgární a nemístně útočný styl poškozené při komunikaci s obžalovaným a její opakovanou snahu vyvolat hádky a rozbroje, obžalovaného zesměšnit, dehonestovat, poškodit a psychicky zdeptat. Obžalovaný si neschoval žádnou zprávu, v níž mu poškozená vyhrožovala, a to i tím, že již neuvidí syna, obžalovaný nearchivoval ani zprávy, v nichž mu poškozená nadávala, shazovala jej co by člověka a muže, vysmívala se jeho inteligenci a schopnostem. Bohužel obžalovaný vztahu věřil a snažil se jej zachovat, zejména kvůli synovi. Obžalovanému se vkrádá myšlenka, zda si s ohledem na jednotlivé kroky poškozené po jejich rozchodu poškozená celou situaci předem dlouhodobě nepřipravovala a konflikty cíleně nevyvolávala, aby jich pak mohla ve vhodnou chvíli proti obžalovanému použít. Poškozená totiž kromě zřejmých lží stran brachiálního násilí obžalovaného proti poškozené a synovi cíleně ve svých výpovědích zveličovala jednání obžalovaného a naopak úmyslně nezminila, a zamlčovala svoji roli v rámci vad společného soužití a toxického charakteru vztahu, která však objektivně byla nejméně stejně aktivní jako role obžalovaného. Obžalovaný si nicméně plně uvědomuje, že pochybil, když se do těchto situací nechal vmanipulovat a naprosto nevhodným způsobem s poškozenou vulgárně komunikoval, místo aby zavčasu komunikaci a potažmo též vztah s poškozenou ukončil. Stejně, tak si nyní již obžalovaný je vědom nevhodnosti své komunikace se svými známými, před kterými se chtěl vytáhnout i pomocí sprostoty užitého jazyka a vymyšlenými historkami o domácí dominanci. Obžalovanému prostě bylo nepříjemné kamarádům přiznat, že jej poškozená deptá, že není schopen doma mít klid, pořádek a normální vztah. Raději ze sebe v očích známých udělal „šovinistického mača“. Ostatně tento povahový rys obžalovaného potvrdila i poškozená ve své výpovědi. Jako naprosto za své pochybení a vybočení ze standardů pak obžalovaný vnímá situaci ze dne 25. 8. 2021, kdy skutečně jednal naprosto nepřipustně. Obžalovaný však zdůrazňuje, že nešlo o fyzické násilí vůči poškozené, natož vůči synovi. Nicméně pokud by soud seznal, že výše popsané chyby obžalovaného přes míru spolupůsobení poškozené naplňují skutkovou podstatu trestného činu, je obžalovaný připraven nést následky. Obžalovaný však má za to, že ani uložený trest není odpovídající. Soud prvního

stupně totiž v rozporu se svými povinnostmi naprosto pominul dopad dlouhodobého odnětí svobody obžalovaného na osoby, které s předchozím životem a toxickým vztahem obžalovaného a poškozené nemají nic společného. Konkrétně dlouhodobé odnětí svobody obžalovaného poškodí novou partnerku obžalovaného slečnu S.H. a očekávaného potomka obžalovaného a slečny H. (těhotenství již bylo prokazováno u soudu prvního stupně). V tomto směru obžalovaný apeluje na odvolací soud, aby zvážil, zda je na místě, aby za pochybení obžalovaného, byla potrestána partnerka obžalovaného a nezletilé dítě. Obžalovaný požádal odvolací soud, dovodí-li trestněprávní charakter jednání obžalovaného, o snížení uděleného trestu, který se optikou míry pochybení obžalovaného a především míry dopadu na osoby odlišné od obžalovaného jeví zjevně nepřiměřeným. Obžalovaný nad rámec listinných důkazů, jež jsou přílohou odůvodnění odvolání obžalovaného, navrhl své vyšetření prostřednictvím polygrafu, neboť obžalovaný nemá jinou možnost, jak prokázat pravdivost své výpovědi stran toho, že se nedopustil tvrzené trestné činnosti a zároveň s ohledem na vědecký pokrok má obžalovaný za překonanou judikaturu zapovídající využití výsledků vyšetření polygrafem v rámci trestního řízení. Obžalovaný si přitom je vědom svého postavení jako osoby s více záznamy v trestním rejstříku a tedy pro soud osoby a priori nedůvěryhodné a tedy činí vše pro prokázání pravdivosti své výpovědi. Obžalovaný navrhl zpracování znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, specializace klinická psychologie, se zadáním přezkumu celkové osobnosti obžalovaného, zejména se zaměřením na sklony k účelovým manipulacím s fakty, úmyslnému zkreslování údajů o prožitých událostech, věrohodnosti, sklonu ke lhavosti či konfabulaci a dále k otázkám sklonů obžalovaného k působení nedůvodného brachiálního násilí a absence takových sklonů, když obžalovaný nemá jak jinak soudu prokázat, že jeho výpověď stran toho, že se nedopustil tvrzené trestné činnosti, je pravdivá. Obžalovaný si přitom je vědom svého postavení jako osoby s více záznamy v rejstříku trestů a tedy pro soud osoby a priori nedůvěryhodné a tedy činí vše pro prokázání pravdivosti své výpovědi. Dále obžalovaný navrhl zpracování znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví chirurgie k objasnění mechanismu vzniku zranění poškozené (tvrzený útok příborovým nožem), kdy výsledek tohoto znaleckého posudku bude mít vliv také na závěry stran hodnověrnosti poškozené. Z těchto důvodů obžalovaný navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a v souladu s ustanovením § 226 písm. a), c) tr. řádu obžalovaného zprostil obžaloby. Alternativně obžalovaný odvolacímu soudu navrhl, aby věc vrátil soudu prvního stupně. K odůvodnění odvolání obžalovaný přiložil fotodokumentaci zpráv SMS a zmíněné fotografie a článek nazvaný Předstírané poruchy a simulace.

5. Poškozená K.H. podala prostřednictvím svého zmocněnce odvolání do výroku o náhradě škody, neboť rozhodnutí o uplatněném nároku poškozené je v napadené části rozsudku nesprávné (§ 258 odst. 1 písm. f) tr. řádu). Poškozená v trestním řízení mimo jiné uplatnila nárok na bolestné v rozsahu stanoveném výpočtem bolestného číslo 2022058 ze dne 26. 8. 2022 vypracovaného MUDr. Evou Matějí, Ph.D., která základní bolestné stanovila částkou 77 136,18 Kč. Následně tento zpracovatel doporučil s ohledem na okolnosti případu (§ 2957 o.z.) zvýšení bolestného o 100 % na dvojnásobek, tedy celkem částku 154 272,36 Kč, která byla pro poškozenou v trestním řízení uplatněna. Úvahy soudu prvního stupně stran posouzení tohoto nároku jsou vtěleny do odst. 24 odůvodnění napadeného rozsudku, v němž soud prvního stupně ohledně nároku na náhradu škody na zdraví (bolestné) uvádí, že neshledal oproti znalci důvody pro zvýšení bodového ohodnocení o 100 %, důsledkem čehož je výrok o přiznání toliko částky 77 136,18 Kč. Výpočet bolestného je vždy základní částkou, kterou soud podle povahy zjištěných okolností buď zvýší nebo sníží podle povahy zjištěných skutečností (§ 2958 ve spojení s § 2957 občanského zákoníku). Podle ustanovení § 2958 před středníkem občanského zákoníku platí, že při ublížení na zdraví odčiní škůdce újmu poškozeného peněžitou náhradou vyvažující plně vytrpěné bolesti a další nemajetkové újmy. Podle ustanovení § 2957 občanského zákoníku platí, že způsob a výše přiměřeného zadostiučinění musí být určeny tak, aby byly odčiněny i okolnosti zvláštního zřetele hodné. Jimi jsou úmyslné způsobení újmy, zvláště pak způsobení újmy s použitím lsti pohružky,

zneužitím závislosti poškozeného na škůdci násobením účinků zásahu jeho uváděním ve veřejnou známost, nebo v důsledku diskriminace poškozeného se zřetelem na jeho pohlaví, zdravotní stav, etnický původ, víru nebo i jiné obdobně závažné důvody. Vezme se rovněž v úvahu obava poškozeného ze ztráty života nebo vážného poškození zdraví, pokud takovou obavou hrozba nebo jeho příčina vyvolala. Již ve svém návrhu na přiznání náhrady škody podle § 43 odst. 3 tr. řádu a také v závěrečném návrhu poškozená uváděla, že v této trestní věci je i s přihlédnutím ke skutkovým zjištěním soudu prvního stupně demonstrativní výčet ustanovení § 2957 občanského zákoníku použitelný takřka celý a že jen málokteré části hypotézy této normy nelze použít. Ostatně soud prvního stupně sám v odůvodnění svého rozhodnutí v odst. 17-19 obsáhle vypočetl veškeré zjištěné okolnosti zvláštního zřetele hodné (§ 2957 občanského zákoníku). Lze tedy na tomto místě jen stručně shrnout, že v důsledku trestněprávního jednání poškozená byla dlouhodobě v průběhu pěti let vystavována soustavnému psychickému a fyzickému násilí, byla vystavována obavám o svůj život či vážné poškození zdraví, obžalovaný jí újmu způsobil po dobu pěti let s použitím výhrůžek, za použití násilí a různých ostrých i či tupých předmětů, své jednání prezentoval veřejně (aplikací Facebook), jednání se dopouštěl před nezletilým synem, o kterého pečovala, zneužíval závislosti poškozené na jeho osobě, trestná činnost popsaná ve skutkové větě zahrnuje jednak vulgární nadávání, podezřívání, vyhrožování, ponižování, drobné fyzické útoky a psychický nátlak, a vedle toho jsou v popisu skutku zahrnuty závažnější konflikty, jakési vrcholy týrání poškozené (viz odůvodnění rozsudku nalézacího soudu odst. 17). V tomto lze pak z důvodu prostého zamezení opakování téhož v plném rozsahu odkázat na podrobná a správná skutková zjištění soudu prvního stupně, zahrnutá do odst. 17, 18 a 19 odůvodnění rozsudku. Přestože tedy soud prvního stupně zjistil a popsal veškeré skutečnosti, které ve smyslu ustanovení § 2957 občanského zákoníku jednoznačně musí vést k navýšení základního bolestného, tuto úvahu soud prvního stupně již zcela opomenul provést (odst. 24 odůvodnění), což v tomto směru činí jeho rozhodnutí o nároku na přiznání bolestného nesprávným. Platí mimo jiné, že míru obtíží poškozeného je třeba zohlednit při stanovení výše bolestného, neboť bodové hodnocení lékaře (znalce) je pouze východiskem, na jehož základě soud určuje konečnou výši náhrady s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem každého případu, jejichž demonstrativní výčet obsahuje § 2957 občanského zákoníku (například rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 2207/2020). Již jen proto s ohledem na samotná skutková zjištění soudu prvního stupně má poškozená za to, že jí uplatněný nárok na bolestné v rozsahu 154 272,36 Kč, korespondující ostatně s doporučením MUDr. Evy Matějů Ph.D. zvýšit s ohledem na kritéria ustanovení § 2957 občanského zákoníku základní bolestné o 100 %, byl uplatněn správně a v této výši jsou pak shora popsané úvahy o aplikaci ustanovení § 2958 a § 2597 občanského zákoníku vedoucí ke zvýšení základního ohodnocení přiléhavé k jinak správně učiněným skutkovým zjištěním soudu prvního stupně. V řízení poškozená rovněž uplatnila nárok na náhradu nemajetkové újmy za zásah do jejich přirozených práv, zejména právo na soukromý a rodinný život, na lidskou důstojnost, zdraví, vážnost, čest a soukromí, nedotknutelnost osoby a právo na osobní svobodu (§ 2956 ve spojení s § 81 a následujícího občanského zákoníku) v rozsahu 450 000 Kč. Úvahy soudu prvního stupně stran posouzení tohoto nároku jsou vtěleny do odstavce 25 odůvodnění rozsudku, kde soud prvního stupně ohledně tohoto nároku uvádí, že přiměřenou a odpovídající částkou bude částka 100 000 Kč, která má odpovídat rozhodovací praxi soudů. Poškozená si je vědoma, že stanovení výše tohoto nároku je v rámci úvah § 2956 a § 2957 občanského zákoníku věcí úvahy soudu, i tak by ale měla dostát kritériím ustanovení § 13 občanského zákoníku, tj. stručně řečeno, obdobné případy mají být rozhodovány obdobným způsobem. V tomto ohledu poškozená poukázala na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 703/2019 (publikováno pod C 19203), dle kterého peněžitá náhrada ve výši 250 000 Kč za nemajetkovou újmu, kterou způsobil ženě její druh téměř 6 let trvajícím ponižováním, psychickým a fyzickým týráním a napadením ve vysokém stupni těhotenství, není nepřiměřeně vysoká. Případně dle poškozené lze poukázat v tomto směru na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. ledna 2019, sp. zn. 4 Tdo 1293/2018, podle kterého byla poškozené za obdobnou trestnou činnost páchanou na její osobě přiznána částka na nemajetkové

újmě v rozsahu 300 000 Kč. Z těchto rozhodnutí je patrné, že obdobné okolnosti, jejichž výčet má být předmětem úvah ve smyslu § 2957 občanského zákoníku ohledně výše náhrady, vedly k přiznání násobně vyšší náhrady za zásah do přirozených práv než náhrady v rozsahu 100 000 Kč přiznané soudem prvního stupně. Pro ilustraci „přiměřenosti“ přiznané náhrady lze rovněž poukázat na to, že při délce trvání trestné činnosti 5 let odpovídá přiznaná částka v rozsahu 100 000 Kč v přepočtu částce 11 666 Kč za 1 celý měsíc takto snášených útrap, což je podle poškozené skutečně náhrada nepřiměřeně nízká. Poškozená je přesvědčena, že výrok o nároku poškozené je i v tomto rozsahu (nároku na přiměřenou náhradu za nemajetkovou újmu za zásah do přirozených práv) nesprávný, neboť zjevně nezohledňuje veškeré okolnosti zjištěné soudem prvního stupně v souladu s ustanovením § 2957 občanského zákoníku. Z těchto důvodů poškozená navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil ve výroku o náhradě škody a sám ve věci rozhodl tak, že podle § 228 odst. 1 tr. řádu je obžalovaný povinen zaplatit na náhradě škody poškozené K.H. částku 154 272,36 Kč a na náhradě nemajetkové újmy částku ve výši 450 000 Kč.

6. Krajský soud v Brně jako soud odvolací z podnětu podaných odvolání přezkoumal v souladu s ustanovením § 254 odst. 1, 3 tr. řádu zákonnost a odůvodněnost jen těch oddělitelných výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, jakož i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad. Obžalovaný D.Š. podal odvolání do všech výroků napadeného rozsudku, poškozená K.H. podala odvolání do výroku o náhradě škody, takže přezkumná činnost odvolacího soudu nebylo nikterak omezena. Po přezkoumání dospěl odvolací soud k následujícím závěrům.
7. V řízení, které předcházelo napadenému rozsudku, bylo důsledně postupováno v souladu s ustanoveními tr. řádu, zejména s těmi, které mají zabezpečit objasnění věci a právo obžalovaného na řádnou obhajobu. Řízení není zatíženo žádnými podstatnými vadami, které by mohly mít vliv na správnost a zákonnost přezkoumávané části rozsudku. Nebyl proto shledán důvod pro jeho zrušení podle § 258 odst. 1 písm. a) tr. řádu.
8. Soud prvního stupně skutková zjištění rozvedl v souladu s ustanovením § 125 tr. řádu, skutkový děj byl zjištěn správně, tj. bez důvodných pochybností, v rozsahu nutném pro rozhodnutí (§ 2 odst. 5 tr. řádu). Skutkové zjištění odpovídají výsledkům provedeního dokazování a jsou úplná správná, takže ani odvolací soud neshledal důvody pro doplnění skutkových zjištění. Soud prvního stupně měl dostatek důkazů pro své rozhodnutí, takže nepochybil, pokud již neprovedl obžalovaným navrhované důkazy. Ke stejnému závěru dospěl i odvolací soud který rozhodl o tom, že již navrhované důkazy obžalovaným nebudou prováděny, neboť jejich provádění s ohledem na již opatřené důkazy se jeví nadbytečným.
9. Soud prvního stupně skutkové a právní závěry, týkající se výroku o vině přesně jasně a přesvědčivě zdůvodnil. S uplatněnými námitkami obžalovaného se soud prvního stupně již vypořádal v odůvodnění svého rozhodnutí, a proto odvolací soud odkazuje na podrobnou a přílehlavou argumentaci soudu prvního stupně obsaženou v odpovídajících částech napadeného rozsudku, ke které neměl žádné výhrady a naopak se s ní plně ztotožnil a pro stručnost na ni odkazuje.
10. Obžalovaný byl z jednání uvedeného ve výroku napadeného rozsudku usvědčen svědeckou výpovědí poškozené K.H., jejíž výpověď v průběhu dokazování nebyla jakýmkoliv způsobem zpochybněna. Soudní znalci potvrdili věrohodnost výpovědi poškozené, u které nebyly zjištěny jakékoliv sklony ke konfabulaci. Výpověď poškozené je v souladu s ostatními provedenými důkazy, tj. zprávami SMS a dalšími důkazy citovanými v odůvodnění napadeného rozsudku, takže není důvod pochybovat o správnosti skutkových zjištění soudu prvního stupně. Nelze pominout objektivní skutečnost, že u poškozené K.H. byla zjištěna dokonce dvěma znaleckými posudky posttraumatická stresová porucha, která byla způsobena jednáním obžalovaného vůči této poškozené. Tato posttraumatická stresová porucha u poškozené nevznikla z jiných důvodů než v důsledku jednání obžalovaného. Znalkyně PhDr. Blanka Spišková potvrdila v závěrech svého

znaleckého posudku, že poškozená K.H. trpěla posttraumatickou stresovou poruchou a splňovala syndrom týrané ženy (číslo listu 59 spisu), znalkyně MUDr. Zuzana Švehláková v závěrech svého znaleckého posudku potvrdila skutečnost, že u poškozené byla diagnostikována posttraumatická stresová porucha, která je v současnosti na ústupu a která vznikla v souvislosti s prožitky v manželství, přičemž délka trvání poruchy je cca 6 měsíců (číslo listu 81, 82 spisu). Je tedy zřejmé, že u poškozené byla objektivně zjištěna posttraumatická stresová porucha, která s ohledem na délku jejího trvání u poškozené byla soudem prvního stupně správně kvalifikována jako těžká újma na zdraví podle § 122 odst. 2 písm. i) tr. zákoníku. Z těchto důvodů odvolací soud nepřisvědčil odvolacím námitkám obžalovaného uvedeným v odůvodnění jeho odvolání. Soud prvního stupně provedené důkazy zhodnotil logickým způsobem. Provedené důkazy tvoří souvislý celek a byla jimi podpořena pravdivost výpovědi poškozené K.H.. Jestliže za této situace dospěl soud prvního stupně k závěru, že jednání obžalovaného je jednáním, které po objektivní i subjektivní stránce, zakládá skutkovou podstatu zločinu týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, odst. 2 písm. b), d) tr. zákoníku, tak takovýto postup nevzbuzuje pochybnosti, neboť je nezadatelným právem soudu hodnotit provedené důkazy a pokud při hodnocení důkazů dodrží logický postup a pochybnosti nemají oporu v provedeném dokazování, jak to bylo v tomto případě, nemůže odvolací soud požadovat od soudu prvního stupně, aby změnil názor na posouzení viny. Pokud jde o prokázání úmyslu obžalovaného, zde soud odvolací plně odkazuje na odůvodnění soudu prvního stupně, se kterým se jednoznačně ztotožnil. Z těchto důvodů odvolací soud potvrdil výrok o vině jako správný, přičemž pochybení neshledal ani v právní kvalifikaci jednání obžalovaného.

11. Obžalovaný D.Š. svým odvoláním napadl i výrok o trestu, který mu byl uložen za posuzovanou trestnou činnost. Je nutné konstatovat, že nalézací soud náležitým způsobem vyhodnotil všechny rozhodné skutečnosti mající vliv při ukládání trestu, neboť správně vycházel z ustanovení § 37 až § 39 tr. zákoníku a § 43 odst. 2 tr. zákoníku. Nalézací soud hodnotil osobu obžalovaného, jeho soudní minulost, jeho poměry stupeň narušenosti, možnosti nápravy, okolnosti polehčující, jakož i okolnosti přitěžující. V případě obžalovaného nelze přehlédnout skutečnost, že mu přitěžovalo to, že mu byl ukládán trest za více trestných činů, že se nyní posuzované trestné činnosti dopustil ve zkušební době podmíněného odsouzení pro úmyslnou trestnou činnost, takže pokud nalézací soud dospěl k závěru, že u obžalovaného byly splněny zákonné podmínky pro uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody, pak takovýto závěr je zcela správný. Nicméně odvolací soud přisvědčil odvolací námitce obžalovaného D.Š. spočívající v tom, že trest, který mu byl uložen za posuzovanou trestnou činnost, je nepřiměřeně přísný. Obžalovaný byl ohrožen uložením trestu odnětí svobody v rámci trestní sazby od 2 do 8 let, byl mu uložen nepodmíněný trest odnětí svobody v horní polovině zákonné trestní sazby. Tento trest odvolací soud považuje za nepřiměřeně přísný, neboť má za to, že byly splněny zákonné podmínky pro uložení souhrnného trestu odnětí svobody obžalované v dolní polovině trestní sazby. Obžalovaný byl v minulosti 9krát soudně trestán v období od roku 2010 do roku 2022, jedná se u většiny odsouzení o odsouzení staršího data, ohledně kterých se na obžalovaného hledí, jako by nebyl odsouzen a nelze k nim přihlížet jako k přitěžující okolnosti. Obžalovaný je poprvé stíhán pro trestnou činnost spočívající v týrání osoby žijící ve společném obydlí. Při úvahách o trestu odvolací soud rovněž přihlédl ke změnám osobním poměrům obžalovaného, který si založil novou rodinu a očekává narození dítěte. Z těchto důvodů odvolací soud napadený rozsudek zrušil ve výroku o trestu a za plnění podmínek § 259 odst. 3 tr. řádu znovu rozhodl tak, že obžalovanému uložil trest odnětí svobody v dolní polovině trestní sazby jako trest souhrnný, tj. v délce tří roků, pro jehož výkon obžalovaného zařadil podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku do věznice s ostrahou. Současně odvolací soud obžalovanému uložil trest zákazu činnosti řízení motorových vozidel v trvání 36 měsíců, a to vzhledem k uložení souhrnného trestu. Rovněž podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku odvolací soud zrušil výrok o trestu, který byl obžalovanému uložen rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 20. září

2022, č. j. 90 T 101/2022-58, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

12. Povinností odvolacího soudu bylo rovněž přezkoumat výrok o náhradě škody, který svými odvoláními napadli obžalovaný i poškozená. Odvolací soud přisvědčil odvolání poškozené K.H. v té části jejího odvolání, ve které namítla, že byly splněny zákonné podmínky pro přiznání bolestného zvýšeného o 100 %. Z výpočtu bolestného číslo 2022058 (číslo listu 218-220) je zřejmé, že znalkyně MUDr. Eva Matějů, Ph.D. vyčíslila výši bolestného v souladu s příslušnou metodikou Nejvyššího soudu a doporučila zvýšit bolestné o 100 %, a to z důvodů, které poškozená vyčerpávajícím způsobem specifikovala v odůvodnění svého odvolání. Nelze přehlédnout skutečnost, že obžalovaný týral poškozenou po velice dlouhou dobu 5 let, že této způsobil těžkou újmu na zdraví, takže přiznání zvýšeného bolestného o 100 % poškozené je v souladu se současnou právní úpravou. Z tohoto důvodu odvolací soud v souladu s ustanovením § 258 odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. řádu zrušil napadený rozsudek ve výroku o náhradě škody a náhradě nemajetkové újmy a za splnění podmínek § 259 odst. 3, 4 tr. řádu nově rozhodl tak, že obžalovaný je povinen podle § 228 odst. 1 tr. řádu zaplatit na náhradě škody poškozené K.H. částku ve výši 154 272,36 Kč jako náhradu za bolestné. Odvolací soud, stejně jako soud prvního stupně, má za to, že byly splněny zákonné podmínky pro přiznání nároku na náhradu nemajetkové újmy poškozené částkou ve výši 100 000 Kč, kterou i odvolací soud považuje za přiměřenou, a to i s odvoláním na současnou soudní praxi. Podle § 229 odst. 2 tr. řádu pak byla poškozená K.H. odkázána se zbytkem svého nároku na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních. Jinak zůstal napadený rozsudek nezměněn.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není řádný opravný prostředek přípustný (§ 139 odst. 1 písm.a), b)cc), § 140 odst.1 trestního řádu).

Lze však proti němu podat dovolání (§ 265a odst. 1 trestního řádu).

Dovolání mohou podat (§ 265d odst. 1 trestního řádu)

- nejvyšší státní zástupce, který je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch či v neprospěch obviněného (§ 265d odst. 1 písm. a/ trestního řádu).
- obviněný pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno (§ 265d odst. 2 trestního řádu).

Dovolání se podává u soudu, který rozhodl v I. stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje (§ 265e odst. 1 trestního řádu).

O dovolání **rozhoduje Nejvyšší soud České republiky** (§ 265c trestního řádu).

V dovolání, kromě obecných náležitostí, uvedených v § 59 odst. 3 trestního řádu, **musí být uvedeno** (§ 265f odst. 1 trestního řádu)

- proti kterému rozhodnutí dovolání směřuje
- který výrok, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je napadán
- čeho se dovolatel domáhá
- konkrétní návrh na rozhodnutí odvolacího soudu
- odkaz na zákonná ustanovení § 265b odst. 1 písm. a-1/ nebo § 265b odst. 2 trestního řádu, o které se dovolání opírá.

Rozsah a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání (§ 265f odst. 2 trestního řádu).

Kdo podal **zcela bezvýsledně dovolání**, je povinen státu nahradit náklady řízení o tomto návrhu, a to paušální částkou, kterou stanoví ministerstvo spravedlnosti obecně závazným právním předpisem (§ 153 odst. 1 trestního řádu). Paušální částka nákladů v řízení o zcela bezvýsledně podaném dovolání **činí 10.000,- Kč.** (§ 3a vyhlášky č. 312/1995 Sb.).

Brno 18. května 2023

JUDr. Miroslav Novák v.r.
předseda senátu